

คำวินิจฉัยของ นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ ๓/๒๕๔๑

วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๑

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาวินิจฉัยว่าการสั่งให้สมาชิกภาพของสมาชิกแห่งสภาเทศบาลสิ้นสุดลงด้วยการยุบสภาเทศบาลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และการแต่งตั้งคณะเทศมนตรีชั่วคราวของผู้ว่าราชการจังหวัดชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่

เทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีคำร้องลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาวินิจฉัยว่าการสั่งให้สมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลสิ้นสุดลงด้วยเหตุยุบสภาเทศบาล การสั่งให้เทศมนตรีทั้งคณะออกจากตำแหน่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะเทศมนตรีชั่วคราว เป็นการกระทำที่ถูกต้องตามกฎหมาย และชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่ ดังเช่นกรณีที่เกิดขึ้นกับเทศบาลเมืองมุกดาหาร และเทศบาลตำบลบ้านพรุ โดยเทศบาลตำบลท่าข้ามเห็นว่าในกรณีที่สมาชิกสภาเทศบาลมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘๕ วรรคห้า เมื่อสมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลสิ้นสุดลงตามวาระแล้ว คณะเทศมนตรีที่ออกนั้นจะต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการในหน้าที่ของเทศมนตรีต่อไปจนกว่าคณะเทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะเทศมนตรีชั่วคราวขึ้นแต่อย่างใด การสั่งการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและผู้ว่าราชการจังหวัดน่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘๒ และ มาตรา ๒๘๓ วรรคสอง

ประเด็นปัญหาและข้อกฎหมาย

เทศบาลตำบลท่าข้ามมีความเห็นว่า การที่กระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งให้สมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดสมาชิกภาพ โดยใช้วิธีสั่งยุบสภาเทศบาลหลายแห่ง เช่น เทศบาลเมืองมุกดาหารและเทศบาลตำบลบ้านพรุ เป็นต้น โดยอ้างความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาเทศบาลต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๘๕ วรรคห้า คือมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี และโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ ผู้ว่าราชการจังหวัดได้แต่งตั้งคณะเทศมนตรีชั่วคราวตาม

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ มาตรา ๔๕ วรรคสองนั้น เป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้อง เพราะขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติเทศบาล โดยชี้ประเด็นว่า เมื่อสมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลของเทศบาลเมืองมุกดาหารและเทศบาลตำบลบ้านพรุสิ้นสุดลงโดยเหตุครบวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี ตามรัฐธรรมนูญก็ย่อมเป็นไปตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๖ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง (“มาตรา ๔๕ เทศมนตรีทั้งคณะต้องออกจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) สมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาลชุดที่คณะเทศมนตรีเข้ารับหน้าที่สิ้นสุดลง ทั้งนี้ ให้คณะเทศมนตรีที่ออกนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการในหน้าที่ของคณะเทศมนตรีต่อไปจนกว่าคณะเทศมนตรีแต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

(๒) .....”)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย”

คำวินิจฉัย

กรณีคำร้องของเทศบาลตำบลท่าข้ามนี้ ยังไม่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลท่าข้าม เหตุที่อ้างถึงในคำร้องเป็นกรณีเกิดแก่เทศบาลเมืองมุกดาหารและเทศบาลตำบลบ้านพรุ ดังนั้นเทศบาลตำบลท่าข้าม จึงไม่มีสิทธิที่จะเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๖

จากเหตุผลข้างต้น จึงเห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญไม่รับพิจารณาวินิจฉัย

นายเชาวน์ สายเชื้อ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ